

Vragen en opwaarderingen m.b.t. SB Maatregelen netcongestie

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
PvdD	1	<p>Waarom is energiebesparing niet meegenomen in de maatregelen? We hebben in PU geen grip op besparing bij huishoudens (ligt vooral bij de gemeenten, maar met de monitoring krijgen we al een beetje grip) en geen grip op besparing bij kantoren en bedrijven (geen goed inzicht in wettelijke vereisten zoals Label C en energiebesparingsplicht). En toch zetten we, onder aanvoering van de netwerkbedrijven, steeds weer in op nieuwe technieken en investeringen. Besparen haalt de top uit de netcongestie. Als we dat tenminste goed gaan organiseren samen met gemeenten en omgevingsdiensten.</p>	<p>Alle overheden zetten in op het besparen van energie. Ook voor de provincie Utrecht is dit een belangrijk doel, zoals blijkt uit beleidsdoel 4.1 in de programmabegroting. De Kamerbrief bevat aanvullende maatregelen om netcongestie op te lossen. Aanvullende maatregelen om energie te besparen hebben bovendien onvoldoende snel effect om de acute netcongestie significant te kunnen verminderen.</p>
	2	<p>Op NOS.nl verscheen 20 mei 2024 een artikel met de naam 'Warmtenet goedkoper dan warmtepomp, maar niet voor de burger' https://nos.nl/artikel/2521161-warmtenet-goedkoper-dan-warmtepomp-maar-niet-voor-de-burger Hierin wordt geschetst dat de kosten van warmtenetten worden verhaald op de burgers die er gebruik van maken (dat geldt niet voor reguliere investeringen in energienet, die worden door alle burgers gedragen. Dit is een prikkel voor burgers om juist de elektriciteit gebruikende warmtepompen aan te schaffen, met als gevolg: meer netcongestie. Dit is bovendien maatschappelijk veel duurder, maar voor de individu goedkoper. Daarom onze vraag: Wordt overwogen om de kosten van warmtenetten niet bij de (toevallige) gebruikers te leggen als maatregel tegen netcongestie?</p>	<p>Dit is aan het Rijk en onderdeel van gesprekken over de warmtetransitie. Ook hiervoor geldt dat deze maatregel onvoldoende snel effect heeft om de acute netcongestie significant te kunnen verminderen. Het ontwikkelen van een warmtenet duurt al gauw 5 jaar of meer. De constatering dat de aanleg van warmtenetten een impuls nodig heeft, wordt breed gedeeld. Het Rijk heeft hiervoor al diverse maatregelen aangekondigd, zoals een verruiming van de subsidie op de aanleg van warmtenetten (Warmte Investerings Subsidie), een waarborgfonds voor warmtenetten en mogelijk andere maatregelen (zie kamerbrief). Vanuit het IPO zijn we hierbij betrokken. Als provincie Utrecht verkennen we of we samen met EBN en Netverder de gemeenten kunnen helpen met de ontwikkeling van warmtenetten door vanuit een nog op te richten provinciaal warmtebedrijf kennis en kapitaal aan te bieden.</p>

<p>Volt</p>	<p>3</p>	<p>Op welke wijze heeft burgerparticipatie / participatie van de omgeving en belanghebbenden plaatsgevonden tijdens het opstellen van de maatregelen? Is er aanleiding om dat nog verder te doen?</p>	<p>Het gaat hier om maatregelen die bestuurlijk gecommuniceerd zijn in een kamerbrief. Vanuit de provincie Utrecht heeft hier geen participatie op plaatsgevonden. Wel is er op 24 mei 2024 een informatiebijeenkomst geweest voor Raadsleden en Statenleden waarvoor u ook was uitgenodigd. Op 27 mei 2024 worden de maatregelen tevens besproken met de leden van de klankbordgroep van de Energy Board provincie Utrecht, waarin maatschappelijke organisaties zijn vertegenwoordigd. Bij de verdere uitwerking richting besluitvorming en implementatie van de maatregelen zullen de diverse belanghebbende partijen worden betrokken.</p>
	<p>4</p>	<p>Ziet PU noodzaak om een maatschappelijk traject te starten om mensen te informeren en begrip te creëren voor de maatregelen?</p>	<p>Bij de verdere uitwerking van de maatregelen zal per maatregel worden gekeken wat nodig is om de bewustwording op het gebruik van energie cq maatregelen te vergroten. Per keer zal gekeken worden wie afzender voor de betreffende doelgroep zal zijn. Hierin zoeken we actief de samenwerking op met gemeenten en overige stakeholders. De regionale netbeheerder Stedin heeft inmiddels wel diverse campagnes lopen om bewuster om te gaan met het energieverbruik op bepaalde tijden. Zie: Stedin eKlok</p>
	<p>5</p>	<p>Gas als risicoverlagend medium: hoe voorkomen we dat we te snel toch te veel gas faciliteren (bijv via hybride pompen of de regelbare gasgeneratoren) waar we straks spijt van krijgen gezien de klimaataanpak?</p>	<p>Dit vraagstuk is in de Energy Board uitgebreid aan de orde geweest. Het beperken van gasverbruik en voorkomen van nieuw lock-ins naar fossiel is een belangrijk aandachtspunt bij de uitwerking van deze maatregel. De netbeheerders hebben berekend dat het</p>

			<p>gasverbruik beperkt is en dat de klimaatwinst door de verduurzamingsmaatregelen die hierdoor doorgang kunnen vinden vele malen groter is.</p> <p>De netbeheerders hebben provincie en gemeente bovendien gevraagd ambtelijk mee te kijken op de marktvraag die wordt gedaan voor het regelbare vermogen. Middels gerichte vergunningverlening en/of vergoedingssystematiek kunnen we beter grip houden op deze maatregel en voorkomen dat dit straks onnodig veel wordt ingezet.</p> <p>Hybride warmtepompen zijn voor de bestaande bouw op dit moment een goede tussenoplossing in de transitie naar verduurzaming van de bestaande bouw. Door deze slim in te regelen worden ze alleen op gas overgezet als dat nettechnisch noodzakelijk is.</p>
6		Wat houdt netbewust bouwen concreet in?	<p>Bij het ontwerp van nieuwe woningen en woonwijken met voorzieningen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de toekomstige netbelasting. Deze belasting moet zo laag mogelijk worden. Dit betekent dat men in het ontwerp van de energie infrastructuur kijkt naar zoveel mogelijk lokale opwek, opslag en gebruik van energie /warmte. Daarnaast worden woningen zodanig ontworpen dat ze minder energie nodig hebben. Bijvoorbeeld door goede isolatie, ventilatie en warmtebuffers. Netbewust betekent niet netneutraal. In dat geval zou een wijk geheel zelfvoorzienend worden.</p> <p>Om netbewust bouwen mogelijk te maken worden kaders opgesteld, waaraan woningen moeten voldoen</p>

			(bv. Maximale aansluitwaarde (kW) per woning). Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre het Bouwbesluit moet worden aangepast om dit mogelijk te maken.
	7	Is er een maatregel overwogen rond het aanpassen van de risicodekking (we gebruiken maar een beperkt deel van de technische totaalcapaciteit, om bij nood meer te kunnen vragen: we kunnen meer appetite hebben en een deel van dit risicobuffer (tijdelijk) gaan inzetten?)	<p>Onderdeel van de maatregelen is om inderdaad op het HS net extra belasting toe te staan (Risk appetite). Dat onderzoek loopt inmiddels. Het heeft weinig zin om dat op lagere netdelen te doen, omdat alles samenkomt op het HS net.</p> <p>Het is niet zo dat de netbeheerders op dit moment slechts een deel van de technische totaalcapaciteit van het net gebruiken. Op bepaalde momenten geldt nu al wel degelijk fysieke overbelasting van het net als we niets doen.</p>
	8	Flexibiliteit in verbruik bij bedrijven: weinig animo tegen geboden vergoeding. Zijn meer repressieve maatregelen ook overwogen / te overwegen?	Stap naar verplichtend karakter congestiemanagement wordt na de zomer gezet
SGP	9	Betekenen deze maatregelen dat nieuwbouwwijken weer op het gas worden aangesloten? Zoja, welke consequenties heeft dit voor de toekomstige bewoners van deze huizen? Moet die dan over een paar jaar 'weer' van het gas af?	Nee! Naar aanleiding van de berichtgeving rond de Kamerbrief van 25 april 2024 is in de media ten onrechte de suggestie gewekt dat ook nieuwbouwwoningen weer aan het gas zouden moeten. Dit is NIET het geval. De tijdelijke maatregel om hybride warmtepompen te verkiezen boven elektrische (all-electric) warmtepompen, betreft alleen de bestaande bouw.
	10	Op welke wijze wordt een energiebron als waterstof meegenomen als oplossing?	Op korte termijn lijkt de rol van waterstof beperkt, onder andere door het beperkte aanbod van groene waterstof en de hoge kosten. Op lange termijn lijkt er wel een rol voor dragers als waterstof te zijn, bijvoorbeeld in energiehubs. Het Power-2-X onderzoek laat interessante kansen zien. Zie memo over de

			resultaten dat ook in de commissie ligt.
	11	Conflicteert de ambitie van de provincie voor zero emissie bussen niet met de problemen op het gebied van netcongestie? Zo nee, kan de provincie aan de nieuwe concessiehouders de garantie bieden dat er altijd voldoende elektriciteit beschikbaar is?	<p>In de nieuwe OV-concessie-uitvraag is de ambitie als eis om eind 2028 volledig zero emissie OV aan de inschrijvers meegegeven, waarbij gedurende de marktconsultatie en bij indiening van de aanbiedingen de netcongestieproblematiek bekend was bij zowel de provincie als de potentiële inschrijvers. Hoewel uitdagend, is daarbij niet geconcludeerd dat deze eis onmogelijk realiseerbaar is. Momenteel heeft de provincie van 5 inschrijvers voorstellen ontvangen om het OV inclusief de zero-emissie ambities uit te mogen voeren. Vooruitlopend op de definitieve GS-gunning kan niet inhoudelijk worden ingegaan op de aangeboden maatregelen om deze ambitie te bereiken.</p> <p>Overigens geeft de provincie Utrecht aan de nieuwe concessiehouders geen garanties af over de levering van elektriciteit of andere energiedragers, dat is –behoudens de elektriciteit voor tramvoertuigen- de eigen verantwoordelijkheid van de vervoerders in de huidige en nieuwe concessies.</p>
	12	Zorgt het vergroten van de netbelasting niet voor gevaarlijke situaties? Zoja, op welke manier wordt de veiligheid dan toch geborgd?	<p>Op dit moment worden de risico's van het zwaarder belasten van het elektriciteitsnet onderzocht. Dit mag uiteraard niet leiden tot gevaarlijke situaties. Om die reden kijkt de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) ook mee bij deze maatregel. Er worden in dit kader ook risicosessies georganiseerd met de VRU om te oefenen voor situaties waarin de stroom (langdurig) uitvalt.</p>